

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLSİ BAŞKANLIĞINA

Emekli aylıkları 2002 yılından bugüne AKP hükümetleri döneminde telafi edilemez kayıplara uğradı. Geçen 22 yıl içinde emekli aylık bağlama sistemi birkaç kez değiştirilmiş, emekli aylıkları gitgide küçülmüştür. AKP hükümetlerinden önce, bir kişi emekli olduğunda priminin %70'i emekli maaşı olarak bağlanmakta iken, %30'ların altına düşmüştür. Özellikle 2008'den bu yana emekli aylıklarındaki hızlı düşüş sonucu, hükümet seçim öncesi zamanlarda başka bir formül geliştirerek hazine yardımı ile en düşük emekli aylığını yükseltme yoluna gitmiştir. Kişilerin emekli aylığı ile en düşük emekli aylığı arasındaki fark hazine tarafından ödenmekte, bu şekilde en düşük emekli aylığı miktarı korunmaktadır. Ancak emekliler zam aldıklarında kendi kök aylıklarına zam uygulandığı için, en düşük emekli maaşının altında kalmaktadır. Örneğin temmuz ayında milyonlarca emekli sıfır zam almıştır. Temmuz ayında emeklilere uygulanan %25 zam sonrası yüzbinlerce emeklinin maaşı 7500 liranın altında kalmış ve zam alamamıştır.

2023'te yıllık enflasyon TÜİK'e göre yüzde 64, ENAG'a göre yüzde 127 olmuştur. TÜİK'in açıkladığı enflasyon verileri, ENAG gibi bağımsız kuruluşların verilerinin yarısı bile değilken, emekliler TÜİK'e göre almaları gereken zammı dahi alamamaktadır.

Bir diğer konu ise 2002 yılında en düşük emekli maaşı 240 lira civarında iken asgari ücret 184 lira idi. En düşük emekli maaşı asgari ücretin 1.3 katıydı. Şu anda ise en düşük emekli aylığı asgari ücretin %60'ları seviyesine düşmüştür.

Türk-İş'in Aralık ayı sonunda açıkladığı açlık sınırı 14 bin 431 TL'dir. En düşük emekli aylığı ise bu miktarın yarısına denk gelmektedir. 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ise 47 bin lirayı aşmıştır.

Emekliler en temel gıda ürünlerine dahi erişemeyecek hale gelmiştir. Nisan ayında 7500 lira olan emekli maaşıyla 61 kilo peynir alınıyorken, bugün 40 kilo peynir

alınabilmektedir. Yine Nisan ayında emekli maaşıyla 29 kilo et alınabiliyorken, bugün 16 kilo et alınabilmektedir.

Türkiye emeklisine ödediği maaşla Avrupa'da en son sıralarda yer almaktadır. Hem euro bazında hem alım gücü anlamında, Avrupa'da en düşük aylığı veren ülke Türkiye'dir. Belçika'da bir emekli ortalama 1.200 euro, Almanya'da 1.400 euro maaş almakta, Türkiye'de ise bir emekli Aralık/2023 maaşı itibariyle ortalama 230 euro maaş almaktadır.

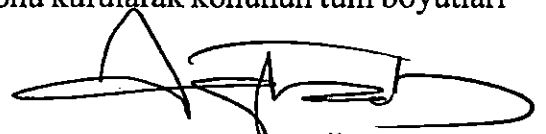
Emekliler için yapısal reformlar yapmak yerine geçici çözümler sunan iktidar partisi, sorunu daha da içinden çıkılmaz hale getirmiştir.

14 Mayıs Genel seçimlerinden önce emeklilere verilen sözlerin hiçbiri tutulmamış, emekliler bir hayalle ve yalanlarla kandırılmıştır.

Emeklilerin kök aylıklarının tekrar yaşanabilecek seviyeye çıkarılması için gerekli olan adımlar biran önce atılmalı; aylık bağlama oranları tekrar eski seviyelerine çıkarılmalı, emeklinin ekonomik büyümeden alması gereken pay mutlaka maaş hesabına katılmalı, en düşük emekli aylıkları ise en az asgari ücret seviyesine yükseltilmelidir.

Yapılacak olan artışın aynı oranda diğer emekli aylıklarına da uygulanması gereklidir. Yoksa az gün az primi olan emeklilerle, çok gün çok primi olan emekliler arasında başka bir haksızlığa yol açması muhtemeldir.

Açıklanan tüm bu nedenlerle, emeklilerimizin maaşlarında yıllar içinde yaşanan kaybın ve yaşamış olduğu ekonomik sorunların araştırılması, en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine çıkarılarak, yapılması gereken iyileştirmelerin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla, Anayasanın 98'inci Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını saygılarımla arz ederim.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

1	Serve + Mullaoglu	Hatay M.	Alm
2	Av. Dr. M. Serhan TAVRILCI	İstanbul	S. Y.
3	Durhanettin Bulut	Adana M.	P. Y.
4	İsmet Günerhan	Çanakkale M.	F. Y.
5	Metin İLHAN	Kırsehir M.	J. Y.
6	Tahsin Beçen	Yolcu M.	B. Y.
7	Gözde Akkış Ilgazi	İstanbul M.	P. Y.
8	Jale Nur SÜLLÜ	ERZİTAN M.	J. Y.
9	Elrim Korakel	Aydın M.	G. Y.
10	Orhan SENER	Adana M.	J. Y.
11	Ali KARAOBA	Uşak M.	A. Y.
12	Orhan Sevil	Bursa M.	U. Y.
13	Naif Giler	Kocaeli M.	U. Y.
14	Utku Gökçör	Etiler M.	U. Y.
15	İsmail Atakan CİNER	Karaman M.	J. Y.
16	Süleyman Bulbul	Aydın M.	B. Y.
17	Turan Zengin	İstanbul	F. Y.
18	Cevdet AKAY	KARABÜK	F. Y.
19	Nurhayat Akdoğan	Bursa M.	
20	Alişan Yılmaz	Aydın	

